

№ 25.

Pirmdeenā 22. Juni (4. Juli)

1870.

Raksa par gabdu 1 rubl.

R a h d i t a j s.

Celšsemmes sīnas. No Rihgas: pahr Latv. Aleksander-sfoblu, — krohna-muischu semmes-gabbaleem, — nestaidreem Latv. tulkojumeem gub.-awisēs. No Pehterburgas: prezzu-israhdišchana. No Kaukafijas: Keisera fehrschana zerrejama.

Ahrsemmes sīnas. No Belgijas: strahdneeku dumpošchana. No Eštreikijas: Pragā pulks Kreewu nonahlfuht. No Turzijas: pahr wehrgu meddišchanahm. No Rumaniyas: pahr Šchihu aplauschanu. No Italiyas: pahw. nemaldibas prettineeki, — ammata fwehtli, — naudas aisleeschana. No Franziyas: bohmas pahr pahwesta nemaldib. isfludd. No Englandes: slawens ralsneels nomirris. No Spahnijas: pahr Gibraltaras laupitajeem. No Sweedriyas: feemischlas dabbut. ahrst. brihwibu. No Amerikas: zil zilweku Braslijā zaur tarru beigufere.

Jittas jaunās sīnas. No Rihgas: willas-tirgu noturrehs, — gabda fwehtli Pleslodahlē. — sfoblas fwehtli Digrē, — Latv. beedr. isbraufschana, — Majohru-muischā ahrstefch. vīrti buhwe. No Pehterburgas: pahr pulwera isfuhtischanu, — zil awischu pastes-nauda cenahlfuse 1869 g. No Kreewu semmes: tā tur lauti fchogadd' stahw. No Dreffas: pahr ugguns-greblu Rannenburgā. No Allulfnes: tā lauti fchogadd' stahw. Jaunalahs sīnas.

Drufstas no mannas reisochanas. Par gaisa-jeb meteor-akmineem. Sobhugals un leelstungs. Wanna Lattina. Grahmātu sīnas. Lab-bibas un zittu prezzu tirgus.

Feeliftumā. Kalkiščanas waina un tahs augli. Par naudu un mantu. Paiteesibas. Stahstinsch.

Celšsemmes sīnas.

No Rihgas, tai 19. Juni f. g. Par to augstato Latweeschu „Aleksander-sfoblu,” pahr ko Latweeschu beedriba pehrn'gadd spreeda, taggad daudsfahrt effam tiffuschi jautati, tā schim brihscham schinni leetā stahwoht. Wehs tapehz tē til to schoreis warram peeminneht, ka wiffu to, ko beedriba lihds schim tē eespehjuse darriht, ta irr arrihsan darrijuse. Bet augsta waldischana irr ralfstu atfuhtijuse, lurrā Latweeschu beedriba teel apjautata, — no kam schi gan to sfoblu buhschoht usturreht? Kad nu lihds schim tiffai wehl 898 rubl. 65 kap. f. labprahligas dahwanas irr eenahlfuschas, tad Latweeschu beedriba wehl naw warrejuse us to augstas waldischanas jautaschanu

atbildeht; jagaiba — lamehr buhs wairaf naudas eenahzis, jo tiffai ar lahdeem 10—20,000 rubl. f. schinni leetā warrehs ko darriht.

No Rihgas. „Rig. Btg.” ralfsta: Lahdeem semneekem, kas pee krohna-muischahm peeralstiti, un kam tomehr wehl naw nekahdi semmes-gabbali, teem tee taggad taps us tahdu wihsē isballiti. Pirmā fahrtā semneeku mahjas-gabbali no if 12—20 deffetinahm; ohtā fahrtā masaki grunteš-gabbali no zaur zaurim 5 deffetinahm peeklahjigas semmes. Schee pehbige grunteš-gabbali tapfchoht usstahdinati un semneekem peerahditi: 1) juhrmallā, fur eedshwotaji itt ihpaschi ar sweiju darbojahs un 2) tahdu pilsfehtu tuwumā, fur weeglaki nahlahs kahdu pelau un istikku isdshht. Schee pehdigi peeminneti grunteš-gabbali warr arrihsan pehz waijabshbas us 8 deffetinahm tapt pawairinati, tā arri us 3 deffetinahm pamafinati.

No Rihgas, tai 20. Juni f. g. Jaw fennaf effam eewehrojusch, zil nestaidri latwifsti tulkojumi muhsu Widsemmes gubernijas-awisēs atrohdami un schoreis tē itt ihpaschi nemamees to tuwaki peeminneht. Wahzeeschi par to laikam smeetu, kad kahds teem winnu wallodā ko gribbetu sneegt un tal to neprastu; bet ko lai nu gan muhsu Latweeschu par to fakta, kad tee kahdu reis ar speeschanu teel peespeesti laut ko peenemt, ko tee tal nekahdā wihsē nefaproht. — Widsemmes gubernijas-awisēs nupat stahw tahda isfluddinaschana:

Waldischana par Krohna-Mantibahm Baltijas Gubernijas, zaur scho sīnamu darra, ka pee winnas tai 22. Juni torgs un tai 26. Juni peretorgs, dehht atdohschanas us

arrendi uf 12 gaddeem taz frohna muischas Turlawas, kurfemmes gubernija Kuldigas aprinki, — noturrechts tiks.

Pee Turlawas muischas un pee winnas peederrigeem frohgeem peederr: pee muischas 194,20 deff. dahrsa un arramas semmes 150,00 deff. plawas un 64,02 deff. gannibas; pee Lipaiku frohgu: 5,22 deff. dahrsa un arramas semmes 7,00 deff. plawas, un pee Skaben frohga 0,05 deff. dahrsa un arramas semmes; pehz projekttes isrehtinaschanas summa 1002 Rubl. 30 kop. nospreesta wehrtiba frohna ehfu 6640 R.

Kas pee scheem torgeem griib dallibu nemmt, teem buhs wai pascheem, wai zaur saweem meetneckeem, eepreetsch torgu jahfchanas, taz irr lihds pulstien 12 pufsteeenâ, peenest leezibas-sihmi par sawu dshwes fahrtu, tai arri waijadfigus salequs, kurcem nebuhs buht masakeem par gadda arrendes jummu, un par zittahm malfaschanahm un nodoschanahm, kas muischai peekriht, ka arri trescho daku tahs wehrtibas to frohna ehfu furta wehrtiba eeksch schahs sluddinaschanas irr Uahtaki issajzita.

Pilnigus nospreedumus par muischu isrenteschanu un winnu inventaru-apraktischanas, warr pee laika eestattiht Baltijas gubernu Domenu-teejas nammâ latrâ teefas ka arri torgu deenâs, tapatt arri pee to teefnefi par ihpascham darritam, Bursy lunga eeksch Lehpagas.

Bes tahm solischahanahm ar wahrdeem irr brihw solischanas peefubhtitt arri aisschgeletahs konwertchs ka to palauj ss 1909 un 1910 X. T. I dal Lit. trahj. (drit. 1857 g.). Aisschgeletas konwertes taps nemtas pretti torgu deenâ littai lihds pulstien 12 pufsteeenâ. Nr. 2321.

No Pehterburgas raksta awifes, ka Pehterburgas leelo daschadigu prezzu-iskrahdschanu tai 6. Juni 3389 zilweki effoht apmeklejuschi un tai 7ta Juni, kad ta peetischana pirmo reij 15 kap. f. malfajuse, effoht to paschu kahdi 15,930 zilweki apmeklejuschi, kurru starpâ bes tam wehl arri 520 strahdneeki no Bairda fabrika bijusch, kas it weens 10 kap. f. malfajusch. Genemts irr tizzis pawiffam 48,129 rubl. 60 kap. f., tē starpâ irr 3000 rub. f. par 250 us preelschu nomalfatabm biffetehm.

No Kaukasijas. Dsirdam, ka muhsu augstajs Kungs un Keisers schinni waffarâ arri Tiflis pilssehtu buhschoht apmekleht, un tapehz tit labb' ar schihs pilssehtas, tã arridsan ar dauds zittu weetu isrohtaschanu un isgresnoschanu Kaukasija taggad stipri publejabs. Gribboht augstam Kungam un Keiseram par gohdu Tiflis pilssehtâ kreetnu balli fataisfht.

Ahrsemmes sinnas.

No Belgijas. Werwires pilssehta tikkuse schinnis deenâs lohti isbeedinata. Daudsi no milizeskaudim, kas bij usaizinati us Beverlo munstura plattscha sanahht, bij no tam atrahwuschees, un lihds ar zitteem strahdneeku kaudim sawrup — pa wiffam lihds kahdeem 400 wihreem — sadewuschees kophâ, kas tad dsecdadami un farkanu farrogu fewim preelschâ wihzinadami — Werwires pilssehtu zauri lohfschnaja. Kad polizeja schim pulkam gribbeja zekâ stahtees, tad tai dumpineeki tã turrejahs pretti, ka breefmiga kauschanahs iszehlahs. Dauds polizejas wihri dabbuja smaggas wahtis un tapat arri leels pulks scho dumpineeku tiffa lohti eewainoti un trihs wad-

doni sawangoti. Saunakas sinnas stahsta, ka schis dumpis tē atkal effoht apluffis. Tapat arri pehz flaidrakas ismekleschanas isnahht, ka pee scha dumpja leels pulks schejenes fabriku-strahdneeku peederrejuschi un ka tiffai kahdi 10—12 nohtes laika peesaulti milizeskaudis tē starpâ atradduschees. Tahdu dumpi tee fabriku-strahdneeki laifam tadeht effoht sazeblusch, ka teem pahrlieku leelas nodoschanas effoht jamassa, un tapehz arridsan us winnu farkano farrogu effoht bijis ussibmehts: „Uppurs tai affins-nodoschanai.“

No Chstreichas. No schejenes daudsina, ka Pragâs pilssehtâ schinnis deenâs pulks Krewu effoht atnahkluschi, kas nodohmajusch scheitan ilgatu laiku usturretees un tahs jo wehrâ leekamas pilssehtas un weetas Behmu-semmê apraudsift. Teem patihl isfinnahht Pragâs pilssehtas wezzlaifu bubschanu un winnas draudfigu un beedrigu kauschu-dshwi. It ihraschi tee leel swarru us Tschechu rakstneezibu un fewim dauds gramatas un zittadus rakstus schinni wallobâ eega'da.

No Turzijas raksta: Tit to Amerikâ wehrdsibas bubschana dauds mas beigusehs, tē jau atkal tahs muhamedaniskas walstis Giropâ, Afrikâ un Asija to us wiffadu wihfi kreetni luhfo balstitt un usturreht, iseedami us wiffu wiffadahm neleetigahm wehrgu jaktehm jeb meddischanahm. Bet Sir Samuel Bakers irr apnehmees tahdu nebuhschanu sawâs semmites, augschpufz Niles uppes, ar Egiptes waldischanas palihgu apspeest. Bil nelahdsigi schahda wehrdsiba tapat arri muhamedaniskâ Turzija teel westa, par to wehl kahdu reisi plaschaki stahstisim.

No Numonijas. Telegramma no 1. Juni f. g. is Konstantinopeles tã sinno: Schê irr breefmigs Schihdu-karsch iszehlees. Saw fennal schejenes eedschwotaji us teem schê peemahjodameem Schihdeem naidu turreja, bet tee to lihds schim wehl nebij ahriki parahdijusch. Taggad tai 7. Juni bij wiffi schejenes kristigi eepreetschus norunnajuschees un leels karschs prett Schihdeem iszehlahs. Saw agri no rihtas kristigi dewahs winnu mahjâs eekschâ un to peedschwotajcem, kas nespehja isbeht, tiffa tuhliit galwas nojirstas. Behgdameem Schihdeem kristigi dsinnahs zaur pilssehtu pakkatâ un panahlfuschus tapat tuhliit nokahwa. Wihri, fewas un behrni gauschi waigsteledami gulleja sawâs affinis semmê. Tahds neschehligs flaktinsch tē tit ilgi kaweejes, kamehr beidsiht kristigeem uppuri wiffai peetrulkusch. Tahds nezilwezigis darbs scheitan wehl jo prohjam widdejâ semmê noteekoht un wehl nekahda waldischana scho dumpi ne-effoht luhkojuse apspeest. Tas scho apgabbalu pahrwaldidams firsts irr us kahdu laiku aisreisojis un tapehz schinni laika kristigi naw kawejuschees, Schihdus us tahdu breefmigu wihfi no sawa widdus isnihzinahht.

No Italijas. Pahwesta nemaldibas isfluddinaschanai deenu no deenas jo wairal prettineeki gadahs un starp teem irr daschi jo zeenijami un speh-

zigi wihri. Schee gan runnäs, gan ihpaschös rafstös to tikkufchi dsennahs isflaidroht un peerahdiht, ka schahdu bauslibu spehla litt, effoht tikkai tihra pafauls trazziba ween un gluschi prett pascheem Deewa wahrdeem; jo pat swehtajs apustuls Pahwils to kahda bihbeles weeta peeminnoht, ka zilwels effoht wahja raddiba, ka neweens pats appalsch faules ne-effoht bes sawahm wainahm un maldischaham, ka pat tam gudrafajam un stiprafajam wihram daubfahrt wikkotees — un pahwests arri wairak nefas ne-effoht, ka tikkai ween tahds pats zilwels, ka zitti wiffi.

— Tai 18. Juni f. g. pahwests effoht swinnejis to deenu, kur winsch jau 25 gaddus sawa walddama ammatä stabwoht. Schi deena effoht Rohmä ihsti pa gohdam tikkufe pawaddita un pahwests effoht schinni deenä til labb' saweem draugeem, ka arri cenaidneefeeem sawu swehtibu noweblejis.

— No Rohmas wehl raksta, ka wiffas dohmas, kahdu paleenu preefsch pahwesta walddama krehsla mantohht, tikkufschas wiffai isnihzinatas. Tomehr Rothschilda nams effoht gattaws bijis, pahwestam 10 mill. rubl. f. padohht. Schi nauda nebhufchoht wis nekahda paleena, bet tikkai aisdewums prett kiblu. Par tahdu kiblu effoht ta Salwiati pils un daschi zitti grunts-gobbali Rothschilda nammam notaisiti.

No Franzijas. Til ko Franzijas agrafaji strihdini dauds mas beiguschees un wiffa semme kahdu laiku us meeru dohmaja dohtees, të tublit atkal pahwests gattaws, ar sawu nemaldibas isfluddinafchanu scho jauko semmitti baidinacht. Par scho leetu ir scheitan dauds teel dohmahts un spreesks, jo if weens labpraht wehletohs paredseht, kas zaur schahdu pahwesta nemaldibu nahfoschös laifds warretu notikt. Tapedz arri keisera beidsama wahjiba Franzuschus tohti istrauzaja. Ir schè pahwestam leeli cenaidneeki jo deenas jo wairak lassahs un pat leela, slawena „Franzischu awise“ taggad fahf basnizas-leetas stipri ween pretti runnaht.

No Englandes. Londones pilzsehtä nesenn kahds tohti slawens Angleschu rakstneeks Charles Dickens nomirra. Winsch testamenti atstahjis atpakkat, kurrä të isfazzihst: Mans wahrds us manna kappa ar prasteem angliskeem bohstabeem jaraksta: „Sawus draugus luhdsu, mannim nekahdu peeminnu sawa laika zelt, neds manni zittadi të isflaweht. Ja Deews gribb, tad lai manni isdohti raksti mannä tehwsemmè man zelt peeminnu. Sawu dwehseli es pawehleju zaur muhsu Kungu Jesu Kristu Deewa schehlastibai un saweem atpakkat palikkufschee behrneem peelohtdinaju, neschaubigi turretees pee deewa-bihjafchanas.“

No Spahnijas. Agraf të effam stabstijuschu pahr teem laupitajeem Gibraltarä, kas tohs diwus Englandseschus sawangojuschi. Taggad no turrenes pahr scho leetu nahf tahdas sinnas: To wezzako no abbeem Englandseschee us winna gohda-wahrdu

laupitaji effoht atlaiduschu, to ispirtschanas naudu sagahdaht. Tas nu Gibraltarä tohs 50,000 Eskados (34,000 dahlderus) sagahdajis. Tad winnam bijis noteikts us Kadilfi cet un ar ihpaschu sibmi pee zeppures pa eelahm staigahht, kamehr fatifchoht wihru, kam tahda patte sihme pee zeppures. Tur tad laupitaju wirsneeks ar trim saweem beedreem to naudu sanehmuschu un wiffu zittu pehz norunnas isdarrijuschu ar leelu ismannibu. Bet blehscheem taf flitti isgahjis. Tee gribbejuschi pahr Sewillu us Portugali dohtees; bet teefas to dab-bujuschas sinnabt, subtijuschas schandarus teem pretti, kas 3 no scheem noschahwuschu un 4to pufsbaddu mirruschu pehz atradduschu meschä paslehpuschohs. 6000 Eskados naudas pee teem noschautcem atradda.

No Sweedrijas. Scheitan täpat arri seewischkas nupat dabbuja to brihwibu, daktera jeb abrstes ammatu strahdaht, ja winnas tikkai tohs preefsch winnahm ihpaschi dohtus liffumus peepilda, kurrös arri tas nosfazzihst, ka tahm eepreefschus leelajs efsamens pehz kahrtas janoleet un ja-istahw.

No Amerikas. Tas taggad pabeigts farschz Paraguwaja irr Brasilijai dauds zilwelu-dsihwibas malfajis. Pehz Brasilijas farra-ministera sinnaahm irr eefahfumä weena armija no 83,000 wihreem us farra-lauka nosubtita. No schihs pasudduschu 37,000 un deenesti nederrigi tappuschu 23,200 — të ka schi armija Februar mehnesi schinni gaddä tikkai wehl 23,436 wihrus flaitijuse.

Zittas jaunus sinnas.

No Rihgas. Tai 23., 24. un 25. Juli f. g. tiks të Rihgä willas-tirgs noturrehts. Kam kahdas turwafas sinnas schinni leeta wajjadsetu, tam japeeteizahs pee Tiemer kunga, Gelsch-Rihgä, leelaja Smilfchu eelä № 32.

No Rihgae. Swehtdeen' tai 7tä Juni f. g. Plesfodables bahrinu-audseku nams sawus 31. gadda-swehtkus noswinneja. Schinni pafschä laika effoht arri 3 puischi un 3 meitas no audseku flaita, ka jaw eeswehtiti, tikkufchi atlaisti.

— Tai 6. Juni f. g. tilka täpat ka pehrnaja gadda sfohlaf-swehtli Dhgri noswinneti, pee turreem lihds 1254 behrni nehma dallibu.

— Swehtdeen tai 7. Juni f. g. bij daschi Latweeschu beedribas lohzehti ar sawahm familijahm, pawiffam kahdi 300—350 zilweli, pa dselsu-zelku us Dhgri isbraufuschu fakkumös palustetees. — Effoht arri daubfahrt ta wehleschanahs isjazzita, kaut jel drihfi atkal tiftu kaut kur isbraufsch. Wehs dohmajam, ka tahda isbraufschana nahfoschu reis us Rihsch-efer-mallu warretu notikt.

— Dsirdam, ka Dr. Nordström Dubbultös, Majohru muischas apgabbalä, buhwejoht pirti, kur daschadas flimmibas warreschoht abrstekt. Schai pirti buhfoht ihpaschas diwas nodakkas preefsch kahdeem 20 wihreescheem un 20 seewischlahm buht.

No Wehterburgas raksta, ka no ta leela Dchtas pulwer-fabrika schogadd' kahdi 14,000 puddi schaujama pulwera tilschoht suhtiti us Ribgu, Swea-borgu un Kronstattu.

— Pehz schejenes „birschas aw.“ dabbujam sin-nahst, ka pagahjuscha 1869 gadda Kreewu semmes pastes par awischu isfubtischanam ween pawiffam ecnehmuschas 176,215 rubt. f.; to isfubtiti awischu effemularu effoht bijis lihds 20,742,790.

No Kreewu semmes raksta, ka seemas lab-biba pa wiffu plaschu Kreewu semmi zaur zaurim ne-effoht wis til labbi isdewusehs, un dohma, ka tadeht rudsi buhschoht deesgan dahrgi. Tapat arri waffaras sehjas-laiks irr tapat la pee mums arri wiffur zittur tohti aufsts bijis. Schè tad nu teef ihpaschi schè semmes gabbali par ne-isdewigeem peesihmeti, la: Archangel, Wladimir, Kaluga, Simbirsk, Wilna, Minst, Iggaunija, Wolhynien, Kerson un Astrachan.

No Odeffas raksta, ka Rannenburgas pilsehta, Resanas gubernija, preelsch kahdam deenahm zaur breefmigu ugguns-grehku effoht wiffai ispohstita tiffuse un flahde effoht pawiffam par kahdeem 400,000 rubt. f. notiffuse.

No Alluksnes draudses tai 12. Juni f. g. Ar muhsu scha pawaffara sehju eet itt brangi us preelschu. Tiffai rudsi dauds weetâs irr ittin wahji isdewusehs teem, kas ar jaunu sehflu bij sehjuschi; bet tur, kur ar atspehrnaja gadda sehflu tee tiffuschichti, irr ar ihpaschu preeku to noskattitees, la tee brangi auguschichti un jaw fahf seedeht. G. R.

Jaanakahs sinnas.

No Wihnes, tai 24. (12.) Juni. Schodeen schè eereisoja Egiptes trohna-prinzis Mehemet Tewfik lihds ar schejenes Turku wehstneeku un tappa no keisera laipnigi usnemti.

— Schejenes awises wehl raksta, ka til lihds pahwesta nemaldiba tilschoht isfluddinata, tuhliit wiffi Ungarijas bistapi weenprahctigi Rohmu buhschoht atstah.

Druffas no mannas reisofchanas.

V.

E b r o n a.

Zaur tahm grabmatahm, to no Jerusalemes esmu rakstijis, jaw wiffas wehra leekamas weetâs no Ranaana semmes ihsumâ esmu peeminnejis, un tadeht par tahm weetahm es schoreis mas to peeminneschu, tiffai garrâ pahrstahgadam tohs zettus no Jerusalemes lihds Ebronu, un no schejenes zaur Sihkemu us Tabor un Karmel kalneem wehl eewehrosim tahdas leetas, kas mums derrigas irr, ja ar flaweno Ranaana semmi jo wairaf gribbam eepasihtees. Zaur mannu pehdigu rakstu, no Toppes pilsehtas pa jauko Sarona eeleiju reisodami garrahm Arimatiju un beidschoht zaur stahweem Suhdejas tuffnescha kalneem eedami jaw Jerusalemi aissneedsam, ar to nu pil-

nigi jaw no agrafajeem raksteem eepasinnuschees, mehsh sawu zekku usnemdami reisofim teescham us Ebronu prohjam. Bet pirms scho pilsehtu aissneedsam, mums wehl zekâ kas gaddisees, par to kahds wahrs buhs jafalka. No Jerusalemes garrahm Bianas kalnam, pahri Innoma eeleijai pahrgahjuschi un wesselu stundu reisofuschichti, pee Elias klobstera tiffuschichti un noslahpuschichti buhdami, mehsh no prahweescha Abakula awota flaidra uhdens nodsehrusches us leiju eedami, drihs ween aissneedsam Raeles kappu, kas taggad no baggata Englandeeschu Suhda Moses Montefiore us Suhdu Deewa-namma wihst irr ispuschichti. It peektdeenas schè dauds Suhdi fanahf Deewu lubgt. Gschpuffè basnizâ, kur arri es tiffu bijis, Raeles kappâ newarr wis eesfattitees eelschâ, jo schis kaps ar leelu luppeli irr aismuhrechts zeeiti. Schè Suhdus atstahdami, mehsh zaur jauku oliwu eeleiju eedami jaw eereisofam paschâ Betlemes pilsehtâ eelschâ, un pa eelu pahri turgus platscham eijoht, kur dauds Arabeeschichti sawu andeli dsenn, pretti Franziskaneru klobsteram pee Kristus peedsimschanas basnizas us lihdsena bruggeta pagalma tiffuschichti garrâ wirknè nostahjuschees, pagaidisim, kas tur no basnizas nahks ahra, jo zaur basnizas durwju schkirbu mehsh mannam, ka basnizâ pee Greeku altara irr pulks kauschu sagahjuschi, un ka Greeku preesteram tur irr kahda darrischana. Kas tur gan warr buht, woi kristibas? Ne, kristibas naw. Nu kas tad? Tur gan laikam irr laulibneeki. Kusch, paschu laiku jaw irr beigas, un nahf laulajamais pahris ahra. Preeksch basnizas durwim zitti Arabeeschichti staltu sirgu pee pawaddas turredami, jaw us jauno pahri gaidiht gaida. Til lihds bruchte irr ahra no basnizas isnahlfuse, to tuhdat uszekt sirgam muggurâ, masu puilu bruchte noschdina preelschâ un masu meiteni pakkatâ, nu irr 3 jahjeji us weena sirga, nu wehl bruchte eedohd pliffu sohbenu rohtâ, to schichti pahrlabbo plezzu gaisâ pazehlfuse no bruchtgana un leela kauschu pulka pawaddita us sinnamu mahjas weetu zaur Betlemes eelahm prohjam dohdahs. Papreekschu bruchtes sirgam eet leels wihreeschu bars un pakkat sirgam atkal pulks jaunu meitu, kurri wiffi rohtas lohpa fisdami un ta plautschkinadam stannâ balsi sawas dsееmas bes kahdas atpuhschanas us Arabeeschu wihst ar trillinadamu balsi dsееd, kamehr bruchti ta dsееdadami no basnizas lihds mahjahm wadda, tiffmehrwiffas Betlema eelas un nammu jumti irr ar kaudim la bahstin peebahsti, kurri wiffi kahrigi irr bruchti jahjoht redseht. Es par tahdu neredsetu ehrmu newarreju sawus smeeklus wairs sawaldihst, bet eesahku tai kauschu bursai lihds eedams stipri smeetees, lihds kamehr jauns Staleets, mans pasihstams draugs, man pee sahneem peegrubsdams aufis eeschulsteja, lai no smeeschanas fargotees, jo tahda effoht jaw braleeschu wezzu wezza mohde preeku deenas, kas pastahwoht no pat Kristus laika, jo us tahdu paschu wihst wiiani paschâ laika arri muhsu Pestitaja puh-

poſu-fwehtdeenä effoht Jeruſemē eewaddijufchi tam Oſianu no preeſchas un pakkalas ſauldami. To apdohmajoht, man wairs nelahdi ſmeelli prahtā ne-nahza, bet ſmeeklu weeta tihra pateefiba ween ſirdi waldija, lihds kamehr kahnēeku mahju aiſſneegufchi, nu wehl to gallu noluhkoju. Tif ko leelajs kahnēeku bars bij pee kahu mahjas peenahzis, ta tuh-dak kauſchu trohſfnis aprimma un weens puſemuh-ſcha wihrs bruhti nozehla no ſirga un pirms iſtabā eelſchā bij gahjuſchi, wiſch bruhtes labbo rohku pa-nehmis, to peelikka pee durwja augſchejas palohdas un tad weenreis ar ſawu rohku fitta us bruhtes roh-kaſ tā, ka woi wiſſa mahja tiffai norihbeja ween. Rapeh3 wiſch tā fitta, to es nedabbuju wiſ ſinnabt, laikam ar to tif gribbeja noſihmeht, ka nu no ſchahs deenas wianna effoht ſchahs mahjas ſaimneeze un arri waldineeze. Tahtak es wairs netiffu nelo redſe-jis. Peederrigee kahu laudis eegahja iſtabā un ſtat-titaji lihds ar zitteem pawadditajeem iſſchēkrahs katris us ſawu mallu. Tā eet pee Arabeeſchu kahu tau-dihm, tomehr pee Turkeem atkal zittadi, tee no baſ-nizas eet jeb brauz gluſchi meerigi lihds mahjai, tiffai pee mahjas ar bungahm un leelu trohſfni bruhti ar aiſſegtu gihmi iſſchēk no wahgeem un iſtabā wadda, kur wiſſi Turki us grihdas iſpuſchēkōtā iſtabā noſeh-ſchahs, ar to tuhdat weefoſchanahs eefahkabs.

No Betlemes prett deenas-widdus puffi 6 ſtundas jeb 25 werſtes reiſojoht, aiſſneeds to wiſſu wezzako bihbelē peeminnetu piſſſehtu Ebronu, — zekā ne-kaſ wehrā leekams naw, ko warretu paſtabſtiht. Ebronu, no Arabeeſcheem „el Kchalil“ t. i. Deewa-draugs ſauzama, irr Suhdu zettorta ſw. piſſſehta turrama, tahs 3 zittas irr Jeruſaleme, Tiberias un Saſed piſſſehtas. Par wiſſahm lohpa ſkaiſtoht lihds 12,000 Suhdus. Tahs wehrā leekamas weetas, kaſ Ebronā teel rahditas, irr ſchahs: 1) Ta leela Turki baſniza „Harām“ (ſwehtums), kaſ irr buhweta pahr Abraāma, Iſaāka un Jehlaba kappeem, tiffai Mu-hamedaneru tizzigeem pee-eijama. Lihds ſchim wehl naw dſirdehts, ka kahds kriſtihts zilweſ tur eelſchā buhtu bijis. Schihdi gan pa Ebronu leelabs, ka ſcheem ſagſchus jaw effoht iſdewees ſcho wezztehwu kappus apmekleht, woi teefa, — kaſ to warr tizzeht. 2) Wezza Abraāma mahja, kurrā wiſch neween effoht dſihwojis, bet arri Sahra effoht karraschas zeppuſe. 3) Abnera un arri 4) Iſaijas kappi. Beſ ta wehl Ebronu puſchēko neween zaur zaurim ſkaiſti oliwu, zipreſſu un palmu kohli, bet arri jauki ap-muhreti uhdens dihtē, kur Schihdeetes uhdeni ſmel-damas, ſawas netihras drahnas burſidamas tihras taifa un iſſkallo. Pa ſchahs piſſſehtas eelahm ſtai-gajoht naw nelahda ſpahſes leeta, tur tiffai barrā ween ſweſchineeki warr apfahrt ſtaigah, jo Turki plattas azzis iſplehtuſchi barreem ween irr ſweſchi-neekeem us pehdahm pakkat, bet wiſſwairal us to pakkat rauga, ka par tuwu nepce-eet wianna ſwehta-lajai moſchē klahu. Es ar zitteem Kreeweem pa

tahm 28 marmoru treppu palahpenehm dewamees us augſchu pee wianna baſnizas, bet Turki jaw agral muhs bij eeraudſijufchi un tabehl zekā aiſſſchajufchees eefahla breht „Allah, jallah,“ us ko tad arri mehs atkaphdamees dewamees us ohtru puffi baſnizai, kur zaur maſu tohrni ar 12 lohgeem eetaiſtu warrejam tohs 3 gangus eeraudſiht, kurri aiſſeet us to trihs zeenijamu wezz-tehwu kappeem. Wiſſu peh3-puſſe-deenu pa Ebronas eelahm iſſtaigajufchees, un tohs ehromotus Turkus, kaſ tur andeledamees ſawas ban-das dſenn, jo peelahjigi apſtattijufchi, mehs wallarā pee weena Greeku tizziga nakts-mahjas weetu dab-buſufchi itt meerigi, tif weenigi no Schihdeem nopuhleti pahrgullejam. Preeſch gulleht-eefchanas es wehl iſgahju no piſſſehtas ahra un tad no mallas wiſſas weetas jo zeefchi apluhkoju. Kahda Ebronu iſſſat-tahs, to jaw agrali eſmu teizis. Nahtamā reiſē no Jeruſalemes mehs reiſoſim teefſham us Labor kalnu, un liſim wehrā, kaſ tur us ta tahta zekā mums wehl teel rahdihts un ihpaſchi kaſ muhsu azzis friht, ja us Labor kalna ſtabwam. Schkerberg.

Par gaiso: jeb meteor-afmineem.

Kad tahs wezzas dohmas mita, prohti: ka muhsu leela ſemmes-bumba wiſſas paſaules widdus-punkte effoht; ka ſaule tahds ſpohſchums effoht, kaſ pee debbeſs uſeet un no-eet; ka ſwaigsnes pee debbeſs-welwes peelaldinati gaischumi effoht; ka mehneſis un gahju ſwaigsnes (planetes) pee debbeſs atkal ſawrup effoht ſaiſtitas; kad wiſſas tahdas un wehl zittadas neſkaidras dohmas par paſaules plaſchumu un dab-buſuſchida, kad ſauli par wiſſu planetu widdutaju un apgahdneeku ſahla atſiht, kad planetes par ſemmehm — un ſiſſſwaigsnes par ſaulehm ſahla turreht, kad zilweſ dohmas un prahti jau tahtu pahr debbeſs-welwi pahri ſahla ſteeptees: — tad arri wianna jo ſtipri eekahrojahs, peh3 ſchahdahm augſtahm lee-tahm tahtak jautah un iſdibbinah, un tad no wianna pateefibas pahrlēezinatees. Tahdā wiſſē ſwaigsnu-dibbinatajeem iſdewahs, ſaules un planetu leelumu aprehkinaht — un daſſcham laimejahs peh3 Nutona aprehkina arri ſcho debbeſs-meefelku ſwarru noteikt.

Un kad dabbas-pratteji un ſwaigsnu-dibbinataji ſchahdas un wehl dauds zittadas fiſikalifkas buhſcha-nas par tahtu atſatteem paſaules-meefelkeem iſdib-binaja, tad tomehr wehl weena kimifka jautaschana atlikka ne-aiſſbildinata, un us to jautaschana jauna-kōs laifōs diwi jo mahziti ſwaigsnu-dibbinataji, Bunſen un Kirchhoff, irr pateefigi atbildejuſchi, ka dabba muhsu leelo ſauli itt daiti effoht ſalif-kuſe un iſſtrahdajufe no natrijuma, magnēſijuma, kalzijuma, dſelſes, niſſeles un zittahm tahdahm ſkun-ſtigahm leetahm. To paſchu tee apleezinajufchi arri-dſan no zitteem debbeſs-meefelkeem, tā no mehneſcha un ſwaigsnehm u. z. t. m.

Gan daſſchs labſ no muhsu laſſitajeem, kam ſchah-das ſinnatnibas-leetas warrbuht druſzin pa-augſtakas,

nelà tas to warretu gruntigi isprast, dohmigs sawu galwu atliks un fozzihs: „Was sinn, wai tee gohda-wihri to wissu arridsan til skaidri irr isdabbujuschi, pee tam nemas ne-allodamees, fo tee mums apleezina? Kamehr es ar sawahm paschahm azzim to wissu nedabbuju redseht, un ar sawahm paschahm rohlahm to wissu aptaustiht, tamehr mannim schinnì leetâ neweens newarr aisleegt schaubitees.“

Grubti gan tas nahlahs, wiffas leetâs schahdu pagehreschanu peepildiht, bet daschâs leetâs arri to-mehr. So dauds irr tahdu debbes-meefektu, kas pee muhsu semmes nemas nepeederr, un kas tomehr muhsu semmes dabbas-prattejeem rohlahs nahkuschas un fo tee rauga isdibbinaht. Tahdi irr tee — gaisa-jeb meteor-akmini.

Par brihnumu paschi mahziti dabbas-pratteji ilgu laifu pee tam schaubijahs, ka swaigsnes*) no debbesim nokriht un muhsu semmes wirsü par almineem krahjahs, par fo tomehr zitti laudis jaw gaddusim-tenus un tuhstoschus daudsinaja, — kamehr beidsotit skaidrakas leezibas par to — wissu schaubischanohs-miglu isklidbinaja. Kad minneti gaisa-jeb meteor-akmini no augschas kriht semmê, tad schahdi gaddijumi un trohtsni mums tuhliht wehrâ leekami:

Peepeschs gaischums usmannigu zilwefu patrauzâ us augschu luhfoteks. Tur brauz us semmi ugguns-bumba — wai nu leela jeb masa — ar schibbedamu spohschumu un leelu ahtrumu, spiggutodamu astigu stihpu no passakas atstahdama; turklaht d'sirdtrohtsnaus, kas skann kâ zisch un braus; tad skann kâ kad bungas fitt; jeb kâ kad wairak flintes zittu passat zittas no weetas isschauj. Beidsotit itt kâ pehrkons duzzina un tad reds, ka tumschi jeb melni meefekti us semmi nokriht un kahdas pehdas tai paschâ eespeeschahs.

Starp muhsu un scheem nokrittuscheem almineem irr leela starpiba, ka tohs ir tad par gaiselkeem jeb meteoreem warr passiht, kad pat winnu nokrischanu neweens naw redsejis, nedj zittadi kâ wehrâ nehmis. Bet eelam mehs par winnu buhschanu skaidraki schakam lassiht, mehs wispsapreefsch balstijimees us kahdahm apjautaschanahm, kâ: Kur gan irr gaisa-jeb meteor-akminu tehwischka? Wai tee no gaisa roh-nahs? wai tee ugguns-wehmeju-kalnu jeb wulkanu wehmelki? jeb tee irr mehnescha kalnu atplihsumi?

Par wissahm schahdahm jautaschanahm tikka daschadi dohmahts un spreests, kamehr tas dabbas-prattejs Kladny tai 1794 gaddâ to skaidri apleezinaja, ka tee meteor-akmini (meteoriti) tahdi paschi gaisa-meefekti effoht, kâ muhsu semmes-bumba un zittas planetes un ka tee tâpat libdj ar teem pasaules plaschumâ sawu zekku un peenahkumu ispildoht —

*) Gaisa-jeb meteor-akmini jaw naw zits nelas, kâ swaigsnetes, mast pasaules-meefekti, kas paschâ pasaules ruhne schurp atschaujahs. Tee un tahs kâ nojaultas „krihtoschas swaigsnes“ irr weens un tas pass: krihtoscha swaigsne irr muhsu semmi garrahm skreedams meteor-akmins, un meteor-akmins irr us semmi krihtoschas swaigsnes atplihfufe druppa.

un, muhsu semmi krustodami, us to paschu kâ ugguns-bumbas nokrihtot.

Ugguns-bumbas un meteor-akmini saderr lohpa. Tee irr weens un tas pass. Pee ugguns-bumbas eewehroschanaas, nahkam arridsan wairak skaidribâ par meteor-akmineem (meteoriteem). Dohmasim schê us kahdu pateefigu preefschemtu. Tai 4. Merz 1863 gaddâ tappa tahda ugguns-bumba weenâ un tai paschâ laika no dauds laudim redseta Hollandâ, Belgia, Wahzsemme un Anglija, un irr wissa winnas buhschana skaidri tappufe eewehrots. Wakkarâ tai paschâ deenâ peepeschi spohscha swaigsne pee debbes atspihbeja, kas aisween paleelinajahs, kamehr ta beidsotit til leela kâ pilns mehnes tappu. Turklaht winnas gaischums kâ wairojahs, ka wiss tas apgabals ap winnas bij itt kâ no bengaliska ugguna apgaismohts. Driht pehz tam ta ugguns-bumba schakilla dauds leesmu gabbalos, un wiss tas leelajs gaischums tad isdjiffa, itt kâ kad gabjes-jeb petrolejuma-lampu ispuhsch. Pehz kahdahm kluffahm sekundehm driht itt kâ pehrkons pahri reises duzzinaja, kâ kâ wiffas lohgu-ruhtes notrizzinajahs.

(Us preetschu wehl.)

Sohbugals un leelskungs.

Sohbugals. Labwakkar — leelskungs!

Leelskungs. Pateizohs — sohbugals!

Sohbugals. Kâ tad nu lai klahjahs; tibri preeks, sohbi man deen' no deenas jo leelaki dihgst un runnaht taggad warru kâ swehrs. Wakkar pahrbrauzu no Amerikas mahjâs un schodeen dewohts druzin us plascheeru.

Leelskungs. Nu tad Tu gan pa scho laifu daudj so buhsi isredsejis un isdirdsejis; es arri labprahnt par to kaut so lahrotu sinnahnt.

Sohbugals. To nu gan warrat dohmaht, fo sohbugals atkal buhs peedsihwojis un eewehrojis. Prohtat, Amerika starp kungeem un semnekeem un pat pehdigeem ubbadsincem daschâs leetâs daudj labbaki klahjahs, nelâ muhsu slawenâ Baltija.

Leelskungs. Ne rittigi, Lew garri sohbi, bet ihfs padohms smadsenes! Sakli tal man, wai debbes atkal labbaki neklahjahs, nelâ Amerika. Un kas Lew kait Baltija?

Sohbugals. Ihfi teikt, bet garri mellohts, mans leelskungs! Wai jau bijat debbesis un warrat apleezinaht, ka man tur labbaki ees? Un wai warrat teikt, ka man Baltija pilnigi labbi jau klahjahs? Nu tad luhgtu ugguni — kahroju sawu pihpiti eekurrinaht!

Leelskungs. Wai Tu to wehl nesinni, ka starp leelungu un sohbugallu irr leela starpiba? Kâ tad Tu warri til drohschs buht un pagehrecht, lai es Lawu tukiti palihdsu aisdedsinahnt!

Sohbugals. Lebê! Amerika eet ubbags pa zekku un gribb sawu kalkiti usfmeheht, bet nabbas d'snam truhst ugguns. Winsch reds weenu fmehe-

Kejohrt pretti nahkam, weena alga, wai baggats brammannis jeb lepnis muischneeks, winsch to aisturr us zellu un luhds ugguri. Misturrechts kungs jau par to nemas nekanojabs, bet ubbadsinam labpraht pafneeds, fo tas kahro. To taf pee Amerikas leelkungeem gan warr flawecht! Bet muhsu Baltija to turr par pehdigo grehsu un kaunu. Wai naw teesa? Baltija labbi klahjabs!?

Leelkungs. Daschadäs semmēs irr arribsan daschadi eeraddumi. Muhsu Baltija, taifnibu faktoht, tā nu gan wehl nenoteek; un schē tas arri wehl naw par derrigu atrasts, ka kungs lai semneekam kalpo, drihsaki semneeks irr schē peespeests kungam kalpoht.

Sohbugals. Tēbē nu! Scheitan teek starpiba starp fungu un semneeku taifita, ar fo taf beesi jafateekahs; bet Amerika ne starp muischneeku un pehdigo ubbadsinu ne, kas tahkatu stahw un drihsak if weenam par ihgnumu warretu buht. Tapehz Amerikā labbaki klahjabs un leelkungi schē manto flawu un gohdu — un muhsu leelkungi turpretti manto — fo?

Leelkungs. Woi tad schejenes leelkungi arr' wiffi irr tahdi ween, kā tu winnus usfkatti?

Sohbugals. Sinnams, to gan arr tizzu, bet Suhš jaw ari' nekufat tas weenigajē. B.

Mamma Lattina.

Man preekschā walfar stahweja,
Itt skaišta meitina;
Man firbs pee winnas kahroja,
Titt mahjas weetina.

Tai bija rohšchu waidfina,
Un fillas aztinas;
Tai bija tohschi wahrđini,
Un falbas luhpinas.

Ta lihgsmi man' usfmaidija
Ar jautru mihlibu,
Un mannas prahtus swaidija
Ar dahrgu zerribu.

Ta mannu firđi laupija,
Preeksch sew par mantibu;
Un mannas rohmas grohsija,
Us augstu laimibu.

Schi manna mihka Lattina
Man fneedsa rohžinu,
Un farwu firđi fohlija,
Par mantu muhschigu. B.

Grahmatu sinnas.

Pee Mahjas weefa drikketaja Ernst Plates, tā arri pee W. J. Häcker warr schahdu grahmatu dabhuht:

Rihgas praweeschi. Stahsts, fo no Wahzu wallodas pahrzehlis D. Wihtoling.

Makfa taggad 10 kap.

Zaur scho stahstu, fo Rihgas Wahzu awises rakstneeks Pilzer Wahzu wallodā farakstijis, warr dabhuht eepafhtees ar pagahjuscha gaddu simtena dsihwi Rihgā, kas tad gan gluschi fawadaka bijuse nekā taggad. Schinni stahstā arri Merkels rahdabs; kautschu winsch toreis' wehl jauns

sehns, tomehr winsch jau teek no fawas dedšigas dabbas dsihšs par Latweeschu brijwestibu puhletees; zaur to nu nahk pee gaismas, kas tee ihstee brijwestibas eenaidneeki bijuschu, un kahda eemesta deht winni brijwestibu nihduschu.

Grahmatina patte irr telkoschā, faprotamā wallodā pahrzelta, tā ka winnu warr ar patilschannu lassihht. Tē wehl peeminnams, ka grahmatinas pahrzehlejs, fawas wezjas mahtes weenigajs atspaidis, jaw Deewa preekschā, un ka winsch fawai mahtei naw zittu nekahdu mantu pakkaā atstahjis nekā scho grahmatinu; tad nu gan jawehlahs, ka schi grahmatina winnai arri kahdu palihdsibu frehtu pagahdaht.

Selgawā pee grahmatu-schjeja Schablowsti, Kattokueelā, Rihgā pee Mahjas weefa drikketaja Ernst Plates un wiffur žiltur, fur latwiskas grahmatas pahrdohd, warr dabhuht schahdas jaunās grahmatas:

Nabbags Indrikkis. Singe Latweeschu wallodā apgahdata no P. Plawneeka. Makfa 5 kap.

Leanders un Ismene. Raiba dseefma, fo trihs dseedajumdšs farihmejis E. Dünssberg. Makfa 4 kap.

Kahrlis un Annina. Singe. Makfa 4 kap.

Bahrsch Antonius. Singe. (Ohtra drukka). Makfa 5 kap.

Sera un Leanders. Pehz Greeku dseefmineeka Museus no E. Stahlberg. Makfa 4 kap.

Ruggis Norwilla ar isreisotajeem juhras laupitaja naggōš. Jeb: Wehrdsiba Afrikā. Makfa 3 kap.

Preekeem. Wihna dseefma, pehz Wahzu dseefmiueeka Fr. v. Schillera no E. Stahlberg. Makfa 2 kap.

Baba un trihs wiltneeki. Zauka pasalka preeksch johzigeem laudihm. Latw. wallodā farakstita no K. Andersohn. Makfa 5 kap.

Labbibas un zittu prezzu tirgus,

Rihgā, 19. Juni 1870.

Makfa ja par:

1/3 tschw. jeb	1 puhru	kweschu	4 r. — f.	
1/3 "	1 "	rudsu	2 " 70 "	
1/3 "	1 "	meeschu	2 " 30 "	
1/3 "	1 "	ausu	1 " 30 "	
1/3 "	1 "	rupju rudsu miltu	2 " 40 "	
1/3 "	1 "	bihdeletu rudsu miltu	— " — "	
1/3 "	1 "	kweschu miltu	— " — "	
1/3 "	1 "	meeschu putraimu	2 r. 80 f. — 3 " — "	
1/3 "	1 "	grifku putraimu	4 " — "	
1/3 "	1 "	ausu putraimu	— " — "	
1/3 "	1 "	firnu	3 " — "	
1/3 "	1 "	lartuppelu	1 " — "	
1 puddu		feena	— " 35 "	
1/2 "	jeb	rohdu	1 " — "	
1/2 "	"	"	— " — "	
1/2 "	"	"	4 " 10 "	
1/2 "	"	"	1 " 40 "	
1/2 "	"	"	— " — "	
1/2 "	"	"	— " — "	
10 puddu jeb	1 birkaw.	trohna linnu	53 " — "	
10 "	1 "	bralka	47 " — "	
1 muzzu linnu	fehflu		9 " 40 "	
1 "	filku lasdu	muzzā	14 " 50 "	
1 "	"	eglu muzzā	14 " — "	
10 puddu (1 muzzu)	farlanahs	fabls	6 " — "	
10 "	"	rupja baltahs	fabls	— " — "
10 "	"	smalkas baltahs	fabls	— " — "

Ribš 19. Juni pee Rihgas atnahluschi 968 luggi un aisgabjuschi 739 luggi.

No zensures atwedlehts.

Rihgā, 19. Juni 1870.

Atbildedams redaktehrs A. Leit an.

Sluddinaschanas.

Par sinu teem, las Mahjas weefi us nah-famu pufsgaddu gribb apstelleht Mahjas weefis bes peelikkuma ar posti fubtams maffas 70 kap., ar peelikkumu 1 rub. 10 kap. — Te pat Rihgâ, bes fubtischanas: Mahjas weefis bes peelikkuma 50 kap., ar peelikkuma 90 kap.

Apgahdataji.

Rihgas Patw. beedriba.

Jahnu deenâ, 24. Juni — Jahnu swehtki ar musiku, dseebaschanu un danzofchanu. — Musika fahlfes pullsten 8 walkarâ.

Malsa peelfsch wihreescheem (beedreem) 50 kap. un preelfsch feemischahm 25. Beedru-sihmes peefprauschamas.

Preelfschneejiba.

Walmeeres kreises Lutteru-flohlmeisteru bahrinu lahbei irr taggad 10 beedri un pagahjuschd 7 gaddd 1000 rubl. f. n. fakrahjusches. Schinni 18⁹⁹/₇₀ gaddâ weenai flohlmeistera atraitnet pirma palihdsiba no lahbes dohta. Lai Deewâ swehtki fcho masu krabjumu, la Winjch prawefcha Eljas laifdâ nabbagas atraitnes eljes truhfi Zarpata irr swehtijis.

Lahbes-preelfschneeku wahrdâ
G. Schmidt.

Darru sinnamu, la pee mannim tillabb' passet pahremischanas, la arri pahralstischanas deht warr peenahlt un es to darrifchu preelfsch teem, las no semmehm pee pilsehtas draudschm, jeb no wecnas walst pee lahbas jittas gribb peeralstites.

Darba-deenâs japreteizahs: no pullsten 8 ribtâ lihds pullsten 1 pehz pufdeenas un no pullsten 3 pehz pufdeenas lihds pullsten 8 walkarâ leelâ Kalleju-eelâ, Neudahl mahjâ N 8. Sweht-beenâs un leelâs swehtfâs tillai pufdeenas laifâ pehz nobeigtas Deewalalposchanas lihds pullst. 2.

Preelfsch Kollegien-Affessor Swan Hümüller:
Rudolph Hümüller.

Kamaschas

un

kaloſchas

preelfsch lungeem un dahmahm no wiffabahm sortehm par lehtu tirgu pahrdohd

P. J. Welikanow,
Ralku-eelâ N 9.

Beenijameem pagasta preelfschneekem, flohlotajeem, la arri wiffieem, kam grahmataſ preelfsch flohlahm un grahmataſ-krachtuwehm ja-apgahda, darru ar scheem raksteem sinnamu, la es sawâ drukkatarwâ un grahmataſ bohde Rihgâ, pee Behtera basnijas **15 lihds 25 prozentes** no grahmataſ maffas atlaischu, kad pee mannis grahmataſ leelafâs partijâs nemm un tuhlin aismaffa. Turklaht pee mannis warr arri

Dseefnu-grahmatas

dafchadâ eefehjumâ dabhuht. Pee katras dseefnu grahmataſ teel diwas laffamas **Ernst Plates.**

S I R R A

preelfsch Widsemes, Kursemes un Jggauun-semes muifchu waldineekem, fainneekem, lalpeem, andelmannem un frohdineekem no

S. Medlich

gruntigas

Englischu

magasihnes.

Schinni gaddâ teel tapat la lihds fcho loitu ilfatra gaddâ wairumâ un masumâ pahrdohdas, til ween tahs i hsten as Ehtreiku keisera jeb Steiermarkas semmes iskaptes, garras, ihfas, taisnas, lihfas, schauras un plattas un arri tahs patentes iskaptes ar selta raksteem apralstitas, kurras teel nosauktas par laufehta tebrauda iskaptehm un pee sahles warren lippigas irr, ta arri wehl tahs garras Bruhschu labbibas un tahs ihfahs stipras zinuu. jeb atwaffu-iskaptes, par til lehtu maffu, la ween eefpehjams, un dafchas sortes par wehl lehiato maffu, ne ta wehngaddâ; tad wehl smaltas wihles preelfsch iskapfchu ustrihschanas un Ahrsemes bimstein-almina un alminainee iskapfchu bruzzelli, gallobinas, laktinas un ahmarini preelfsch iskapfchu kappinaschanas un daubs jittadas prezjes preelfsch mahju waldifchanas un semmes usfoppschanas par taisnu maffu bes dingefchanas.

Semneeku mahjas pirjejeem teel ta sinâ dohta, la Krimuldes un Behterupes bas. dr., pee Bihrin- un Gilasch muifchas peederrigas mahjas no dafchada dalberu wehrtibas leeluma ar labbeem tihrumem un labdahm plawahm, la arri ar juhras swejofchanu, ne tablu no Behterburgas- un Limbaschu leelzeekem un to zellu garr juhmallu us Rihgu, pahrdohdamas irr. Kam patihl, no schahm mahjahm pirkt, lai jo drihs peeteizahs Bihrin muifchâ pee ih-pafschneeka leellunga.

Saweem draugeem un pasihstameem darru sinnamu, la arri schinni gaddâ esmu eegahdojts tahs Austrijas Steiermarkas patent iskaptes no laufeta tebrauda ar selta burteem, jachtneeku- un mafeem un leeleem pastrageem.

H. C. Trey.

Jauna mahja irr ittin lehti starp wezza Grohtes trohgu un Valta muifchu N 144 appalfsch rohkas pahrdohdama. Klachtalas sinnas Rihgâ, Behterburgas Ahr-Rihgâ, Ritter-eelâ N 13 pee **Andrei Sillain.**

Rollbusch muifchinâ, 12 1/2 werstes no pilsehtas pee Jelgawas leelzella, irr lahbas 120 puhrw. plawas preelfsch fcho gaddu isdohdamas. Luwafas sinnas Tohrnatalnâ pee wezza Jelgawas zella N 8/10.

Rihgas kreise, Krimmuldas basnij. draudse, Krimmuldas pilsmuifchas pagasta irr deht gruntineela nomirfchanas weena mahja no 25 dahleri 49 gr. leela pahrdohdama. Luwafas sinnas irr dabujamas pee muifchas waldifchanas.

Leelajâ Fuhrmann-eelâ ta mahja ar N 25 un 27 teel bes teefas un ar labbu notaisfchanu pahrdohhta. Klachtalas sinnas isdohs Dinaburgas reisneeku trakteeri, tai istabâ N 14. **Dombrowsky.**

Te e pasihstamee un pee mums ilgus gaddus us lauleem brublejami un par labbu atrasti **fkuunstigi fuhdu-mehfli,** Superfosfat (Marle Badard), irr dabujami pee **P. van Dyk,** Rihgâ, Sinder-eelâ N 10.

Dreidenes raklu pohtejamu fehla (Lympe) no fchi laifa il deenas buhs dabujama Th. Buchardt lunga apteeki, Ralku-eelâ, prettitt Londones trakteerim, Rihgâ.

Kaufetas-dselses kruftus pa wiffadu tirgu un no wiffada leeluma irr gat-tawi un teel ahtri pataiftii pee **Mau un beedra,** Sinder-eelâ N 2.

Pee
Frisk un Wieprecht, Rihgâ,
leelajâ Septh-eelâ N 1, blakkam behrsei papilnam warr dabhuht
Sweedru semmfokpibas mafchinas,
no kurradm jo wehrâ leelamas irr:
arlli, tee ta nosauktit masee ehrgia-arlli ar un bes greeschama nascha, par 6 un 6 1/2 rubl. gabbalâ, laufetas dselses dafkas turklaht par 1 rubl. 50 kap., lahamas dselses lemmeſchi turklaht 75 kap.; la arri ween- un diwjuhgu sortes par lehtalo tirgu.
Rullamas mafchines preelfsch 3 firgeem, par 160 rubl. ar aishuhgu. Warr is-tult 4 wesumus par stundu. Puzmafchinas, efseiu mafchinas un fehjamas mafchinas par lehtalo tirgu.

Rakstifchanas waina un tahs augli.

(Statt. Nr. 22. Beigums.)

Sullaini nahja atpakkat un gabja winnam gar-ram, bet winnam nenahja prahtā, teem trescho dser-ramu naudu doht — winnam nenahja prahtā ee-nihstajs kurfirsta gehgeris, kas wehl arweenu dahrsā pee ehmeem un — pee Sufettes palikka.

Schee abbi stahweja wehl arweenu pateesi fastu preefschā. Tatschu wiini neredseja ehruu schkobi-schanu, jo wiini bija teem mugguru peegreesuschi; wiini arri nedfirdeja ehruu nejauko brehkschanu, jo winneem bija aufis til preefsch karstas, ustižzamas mihlestibas swehreschanahm; tahs nu wiini warreja pehz ilga schkirschanas laika weens ohtram eetschul-steht. Kad wiini uš schkirschanohs dohmaja, tad, sinnamš, bes butschoschanahs tas newarreja notift. Ehrmu brehkschana winneem isliklahs kà gawile-schana, paredseschana — ne! kà ihsta sinnaschana, ka preefsch winneem laimigaki laiki nahks.

Un tas tā arri notikka. Franzis aislaida kahdas deenas garram, bes kà tai nammā pee tirgus buhtu rahdijees, bet tad winsch atkal atnahja selta kalleja bohde. Mofjō Lamark sehdeja sawā mihkstajā krehslā tāpat spahrnus nolaidis, kà toreis, kad winnam kur-firsta schkinkiba bija jasanemm. Winna sihda miz-zite bija uš weenu aufi noschlukuse, un lattuna kamsoli lenkarajahs nekahrtigi ap winnu, un gihmis bija bahs un krumpainats nekā fennaf. Gehgeri eeraugohht wiina dusmiba pamohdabs; kà no tšchuh-škas kohsts, winsch uslehza augšcham un apbehra eenahzeju ar lammašchanas wahrdeem, pehdigi til rupji, zil ween warredams, winsch gehgeri pa dur-wihm gribbeja israidiht.

Franzis raustija plezzus un šazzija, ka tas ne-warroht wis tilt darrihts, tapehz kà winna lungs winnam usdewis, pa brihšcham ehruus apluhkoht un tam par to sinnu doht.

„Comment (koming, kà),“ Lamark eekleedsahs, „wai tad man to schkelmi, kas man tahdu nicki pa-darrihts, arri wehl mannā mahjā Jareds?“

„Til beesi, kad man tihl ehruus apraudsiht, kur-rus mans lungs tahdā wehrtibā turr.“

„Ah! c'est trop (Ah! se tro, tas par dauds)!“ Lamark nopuhtahs, kà pee meefas un dwehseles fa-treekts, un attritta sawā krehslā atpakkat. Rahdu brihdi winsch palikka kluffu un waideja un nopuh-tahs lehni, tad isliklahs, it kà winsch peepeschi pah-wehrtitohs. Winsch laikam sahka manniht, ka winsch dubbultigi flasdōs, un ka winsch nespehshoht pret sawu eenaidneeku, aij kurra laikam kurfirsts, atkar-roht. Winsch padewahs sawam listenam, til wehl zerredams, ka winsch ar labbu un luhgšchanahm war-reschoht palihdsibu un glahbschannu dabbuht.

„Monsieur François (mofjō Franāsoa),“ winsch pehdigi šazzija ar nogurruschu balsi un pawiffam

zittadi nekā papreefschu, „pardonnez-moi (pardonneh moa, peedohdat man) rupjohs wahrduš — bet es buht nelaimigs, dšihwibas apnizzis! man ne deen' ne nakt' meera, un šasohditee ehruu wainigi. Tahs aufis pufschu plehšdamas brehkschanas, kad es winnus gribbu pahrmahziht — tas breefsmigajs odeur (ohdōr, šmakfa)! — es to ne-izzeefschu! — Atpestijat manni, pour l'amour de dieu (pur lamur de djō, pee Deewa mihlestibas), no scheem nolahditeem meschoneem — zittadi wiini manni eedsihš kappā!“

„Mofjō Lamark, man par to, ko taggad dširdu, wairaf jabrihnojahs, nekā par juhsu fennafu uš-blauschannu,“ Franzis šazzija ar leekula isbrihnošcha-nohs. „Un kurfirsts taf nekā flitta nebija doh-majis.“

„Til par labbi winsch bija dohmajis! — til par labbu! je le sais (šche le seh, es sinnu to). Weens šarrainajs meschons buhtu preefsch man deesgan bijis — man winnus nemaš newaijadseja wehletees! — mais (meh, bet) trihsdesmit sefchi! — c'est trop (se tro, tas irr par dauds) — tee manna nahwe. Weenu ehruu — kad tas buhtu, man buhtu nepa-tizzis — es buhtu warrejis to ar laifu nogalleht — bet wiffus trihsdesmit un sefchus — cela ne va pas (šla ne wa pa, tas ne-eet), to mannihtu, tas manni eewestu pohstā un nelaimē!“

„Hm! hm! Franzis nurdeja dohmigi. „Ko tur lai darra?“

„Es to nesinnu!“ nopuhtahs issfamiffuschajs selta kallejs.

„Swehrus nogallinaht, ar gisti nomehrdeht? — tas gan newarr buht,“ Franzis šazzija dohmu pilus, „tas, sinnamš, kurfirstu neganti apkaitinatu, šadus-motu. Bet, mofjō Lamark, kad juhs ehruus zittur eekohrteletu, to juhs drihksstat, pret to kurfirstam ne-fas nebuhs ko šazzihht.“

„Impossible (angpoffibl', ne-eespehjams)!“ La-mark nopuhtahs. „Neweens zilweks neapnemsees šcho troupeau (trupo, pulku) blaudamu welnu pee fewis usnemt. Es jau esmu daudsfahrht paprohwejis kahdu peerunnaht, bet tas nekād ne-isdohdabs!“

„Pee ta padohma tatschu netruhts. Es pats wiffus trihsdesmit sefchus šanemtu; man par scheem fustonišcheem lohthi japreezajahs.“

Lamark ne-atbildeja nekā. Winsch ušluhkoja stihwi gehgeri, atšpeeda sawas rohkās uš krehslā lechnehm un lehnām pazeldamees winsch stohmijahs ar dreb-bedamu balsi, tatschu ar jaunu dšihwibas duhschu: „To gribbat juhs — to warrat juhs darriht?!“

„Tas warbuht it labbi isdohsees. Mofjō La-mark, klaufat! Kurfirsts irr manni par mescha fungu Bensbergas dalkā eezehlis un man turrenes šrahšch-najā pilli dšihwokli lizzis eerahdiht. Es nemschu ehruus libdš — juhs dohdāt man kurfirsta schkink-ibu paglabbaht — un es jau par to gabdashu, ka wiini man nau par nastu!“

Selta kallejs stahweja taisni kà fwezze, un rohkas pehz gehgera istteepdams winsch waizaja: „Et quoi (e foa, un fo) — fo juhs par to pagehrat?“

„Es? — it neka!“ Franzis atteiza smeedamees. „Es to darru preeksch jums no tibras draudsibas ween.“

Lamarck newarreja wairs sawalditees. Winsch fritta elsodams gehgeram ap faklu un paspehja tif ko stenneht: „Grand homme (grang omm, leelajs wihrs)! — To Lamarck — nefad neaismirsihs! — jamais (schamè, nefad)!“

Pehz kahda brihscha, kad selta kallejs bija drufku apmeerinajees, tad winsch iswaizaja tablat.

„Et quand (e kang, un kad) — kad weddisat juhs schohs meschonous probjam?“

„Tif drihs, ka us Bensbergu eeschu dsihwoht. Un mannu wahrdu es jums dohdu!“

„Ah!“

„Tatschu tur klabt wehl weena zilpa. Kurfirsts irr ko nofazzijis, kad winsch man to weetu pasohlja.“

„Un ko?“ Lamarck waizaja sawu dwašchas willschanu apturredams.

„Man effoht papreekschu fainneeze ja-ismeklejoht. Tif lihds, ka to buhschu dabbujis, es bes kaweschanahs — ar ehrmeem — dohschohs us zetta.“

Lamarck nefazzija neka. Ar leeleem sohleem un jo muddigi winsch steidsahs sawa mahja us dibbinu. Tatschu winnam nebija tablu ja-cet. Sawas dsihwojamas istabas durwis winsch atradda, ko winsch mekleja; tur stahweja winna meitina Sufette, kas ar leelu preeku wiffu bija noklausijusehs, ko Franzis ar tehwu bija runnajihs. Lamarck fatwehra winnu pee rohkas, wilka winnu wai ar warru bohde un to gehgeram rohkà mesdams winsch issauza:

„Voilà (woala, lubl' schè!) — fainneeze! Tatschu à la condition (a la kondisjong, ar to salihgschanu), ka wehl schodeen mariage (mariahsch, lauliba, kahas) un rihtu — aisreisochana!“

Nu ijehlahs Lamarka bohde jo leela gawilechana; ta bija tà preeka pilna un bes leekulibas, ka pat traffajs ehrmu pulks to sehta sadsirdeja un jo dikti atbaljoja. Kad Sufette un Franzis tehwu ar sawahm pateitschanahm bija wai nospeedufchi, tad Franzis apsohlja, ka winsch gahdashoht, lai ehrmi teekoht tuhlin us sawu sahli atpakkat nesti un tur kahdu laifu usturreti; Lamarck dewahs turprettim us zetta, lai laulachana tif drihs, kà ween eespeh-jama, warretu notift.

Kurfirsts smehja bes galla, kad winsch sawa gehgera stikka isdewigu gallu dabbuja sinnabt. Ehrmi un winna rakstischanas waina bija tal ko labba isdarrijufchi! Diwi zilweku behrni, kas warbuht bes scheem sawu dsihwibu buhtu ar behdahm nodsihwofufchi, bija zaur to tikufchi laimigi. Blandamohs meschonous, kas winnam wehl bija palikufchi, gribbeja johlu mihtotaja kurfirsts ar laifu arri no fakla

dabbuht — un kad winnam tapat buhtu jadarra, kà winsch eesahzis.

Kas tee laimigee bijufchi, kurrus wehl kurfirsts Jahnis Wikkums ar sawahm ehrmu schlinkibahm aplaimojis, to newarru fazzibt, tif to warru teikt, ka tai paschà deenà tee trihsdesmit feschu ehrmi is selta kalleja mahjas nosudda, un ka Franzis ar sawu Sufetti drihs kà laimigee jaunee kaudis us Bensbergu aishgahja un tur krahschunaja pilli dsihwoja. Kad kahdus gaddus pehz ta 1716. gadda kurfirsts aishmigga, tad winna mantineeks aishliffa galwas pilsehtu no Disseldorfes us Mannheimi un mescha lungs Franzis Durwijnagla nahza ar sawu maso familiju us Disseldorfu atpakkat un dsihwoja laimigi sawa tehwischka; winna pehznahkami effoht wehl schodeen tur atrohdami.

Par nauđu un mantu.

Plasch, salsch lihdsenums Seemet-wakkar-Wahzsemme; tur schis stabsts notizzis. Paschà widdu no galdam lihdsiga lihdsenuma us ar rohkahm famestu pakalnu basniza stahw; schi irr no leela wezsuma pelleka, ar slauku tohrni, kas gan wehlat nekà Deewa nams pats kuhwehts. Basniza tai laikà kuhweta, kad Trihs ar labbibas kuggihm us Skottu un Frantschu semmi brauza, lai warrenos tshetrkantigohs akminus pret dseltaneem kweescheem cemihitu, no kurreem winni sawa no akmineem tufschà semme basnizas warretu kuhweht. Basnizas kuhwedami winni ar iahm few bullwerkus preeksch nohtes laika eegahdaja, kad waldineeki un brunneneeki no Wahzsemmes widdus ar cerohtscheem rohkà winnu semme celausahs, wai arri kad juhra pah sawahm rohbeschahm pluhda un ar saweem witneem gannibas un labbibas laukus apklahja. Besdeligas, kas augsti apkahrt basnizas tohrni laidelejahs, warreja no tablenes uppi redseht spihdoht kas lehni sawus uhdenus Seemetjuhra gahsch. Bet tif mas, ka semme no apbrunnoteem laupitajeem bij jafarga, tif aishfargata arri semme aish saweem leeleem dambeem taggad gulleja. Taggad semme atlihdsinaja jo baggati zilwela publihus, ar kurreem winsch scho semmi juhrai atrahwis.

Tam ar ohscheem apauguscham pakalnam, kur basniza stahw wirfù, irr lihdsas mahzitaja muishcha un kestera mahja un wehl kahdas trihs wai tshetras zittas mahjas. Warbuht kahdas diwi werstes no schihs basnizas sahdschas atahku — scho wahrdu schihs mas mahjas nerahdahs pelniht — garrà taisnà rindà stahw tabs zittas semneeku mahjas; schihs stahw weena tuwu pee ohtras ar gehweles puffi us basnizu; ohtrà puffè irr it leeli pukku- un sakau-dahrst, bet preekschà un pakkatà plaschas jalkas plawas. Kad no kahdas augstakas weetas plawa teet usluhtota, tad ta israhdahs, it kà winna no milsu rohkas buhtu tshetrkaintainos gabbalos fagreesta; scheem plawas gabbaleem nau kà zittur wakli wai sehtas

par robbeschahm, bet taisni uhdens grahwi, tà ka schihs plawas pa leelakai daktai til divàs weetàs zaur semmu dambi ar klasteju gabbalu lohpa turrahhs. Bet lai lohpi, kas pa plawu gannahs, neeetu pa scho dambi us ohtru gabbalu, irr schinnis weetàs semmi, aistaisami un attaisami wahrte no batkeem un lattahm taisiti, kas til platti, ka tur ar wesumu warr zauri isbraukt. Pa leelako plawu daktu barrojahs meln' un baltraibas go:wis un glummi bruhni sirgi Masaka plawu daktu teef preefsch seena pataupita; jo sahle tè aug brihnischki. Schai apgabbalà publejahs wairak ar lohpu audseshanu nekà ar lauku kohpschannu, tadeht redj gauschi retti kahdu labbibas lauku.

Us weenu plawu, kahdu wersti no mahjahm, skaidrà Juli mehnescha deenà puischi, seewas un meitas publejahs ar seenu wesumòs krauschanu un us mahju weschanu. Divi wai trihs eejuhgi bija weenumehr us zekka wai us mahju braukdami, wai no mahjas tufschà atpaktat braukdami..

Us puffè peeprauteem wahgeem stabweja jauns wihrs, kas zaur spehzigu, plattu stahwu, saweem gaischeem matteem un sillahm azzihm katram sinnedkam par ihsto Frihsu zilts dehtu israhdiyahs. Winna sneegbaltahs frekle peedrohnes spihdeja saulè, kad winsch ar spehzigu rohku dselsa garrakhta dakschas zellaja, lai winsch to winnam peesneegtu seenu pazeltu un kahrtigi noliktu, lai weenà puffè us wahgeem smaggums nebuhtu par leelu. Kamehr winnam garsch bohmis tiffa augscham pasneegts, lai warretu wesumu zeeschi noseet, tai laikà tufschki ohres wahgi lustigòs rifschòs brauja no mahjas puffes. Puihs, kas wahgòs stahwus stabweja, klatschoja ar pahtagu pahrs sirgu galwahm, bes ka smuklohs jautrohs sirgus ar pahtagu aiskahrtu; winsch peegreesa sawus sirgus pee peepraute wesuma un fazzija us to, kas us peepraute wesumu stabweja:

„Es nopelnu labbu wehstnescha algu; tur mahjà“ — winsch rahdija ar pahtagu us mahju, no kurrenes bija brauzis — „kahdu brihdi brangs, weffeligs sehns brehta, un mahte essohrt arri weffela.“

Usrunnata seja, kas taggad pat wehl bija no darba fahrtu bijuse, palikka bahla là lihkam. Winsch flattijahs masu brihdi jaunajam puihscham, kas winnam, neko fauna nedohmadams, bija to preezigo wehsti neffis, azzis, it là winsch newarretu apkert, ko tas winnam stabstijis, tad winsch panehma falmu zep-puri no galwas un flauzija trihs wai tshetr' reisi ar frekla peedrohnehm gar peeri, us kurras resnas sweedru pilles bija ustwihkuschas. Tuwu puihscham lihdsas kahds fazzija ar walditu balsi: „Tu aitu pakausi!“ un kad winsch isbrihnojees us runnataju paskattijahs, kas nolohzijahs, lai strenges atraisitu, jaunajs wihrs us peeprauteem wahgeem pazehla pahtagu un, ar rohku grohschus peewiltdams, tas jo zeeschi sawus sirgus fitta, tà ka schee kahdu apeeschanohs ne=ceradduschki ar johni sahla wilt, ka

wesums warrigi fahwahrojahs. Kaut gan arweenu ar peepraute wesumu tiffa sohòs braukts, bet taggad jaunajs wihrs pilndòs rifschòs par plawu aishbrauja. Puihs luhkojahs aishbraujeam ar atplehstahm azzihm no pakkatas. „Wai tam tur galwà nau rittigi?“

„Wai tew!“ wezzakajs puihs atteiza ar nepatishchanu seenu fahdams uskraut. „Warbuht tu dohma, ka winsch septitàs debbesis, kad tu winnam tahdas jaunahs wehstis pastahsti?“

„Kà tad? Winsch jau ar sawu pamahiti gauschi labbi fateef; abbas mahahs meitenes winnam arri jau par mahsahm — ko tas tad gan istaisa, kad winnam arri wehl treschajam sawa daktu jadohd? Mahja deesgan leela, ka winsch warr ismakfahht.“

„Dummiki!“ wezzakajs puihs ruhza. „Tè nemah nau no ismakfahshanas jarunna. Winnam wiffa mahja ja-atdohd. — Wai tu saprohiti?“ winsch runnaja jo niknaks palikdams prohjam, kad tas ohtrahs us winnu ar wakteju mutti klausijahs. „Saunakajs dabbu allasch mahju, un kas tur schodeen mahjäs peedsimmis, irr jaunaks nekà Detmers — wai nu tu to saprattiji.“

„Saunakajs dabbu mahju? pee mums ne!“ jaunajs puihs atbildeja wehl arweenu netizzigi.

„Pee jums!“ wezzajs atteiza nizzinadami. „Pee jums jau nemah wehrtes nau, ko mantohht! Seemu rippu spehlejoht warr pe: jums par trihs, wai tshettru semneeku semmi ar weenu sweedeeenu pahri sweest. Schè man nahfahs gruhti, kad gribbu weenà sweedeeenà pahrs muhsu mahju pahri sweest.“

Kahdi no zitteem strahdneefceem, kas pa to starpu iskaihto seenu bija sakassijuschki, peenahza arri pee teem wahgeem, fur winni abbi tà runnajahs. Weens no scheem fazzija: „Wai tas teesa, ka Dtenòs puika peedsimmis?“

„Irr gan tà!“ jaunajs puihs atbildeja, kas tuhlin nopratta, ka winsch zaur schahdas sinnas pastahstishchanu preefsch kahda brihcha par swarrigu wihru palizzis. Meitas un tee zitti strahdneeki bija arri taggad ap winnu sapulzejuschees. Kahds strahdneeks waizaja wehstu kahrigi: „Ko gan wezzajs fakka?“

„Waiza labbat, ko Detmers fakka?“ ohtrs metta starpà.

„Tas bija neganti uifns!“ jaunajs puihs fazzija. „Winsch palikka là krihts bahls, balts waigà, un us sirgeem winsch fitta là traks, it là winsch newarretu deesgan agri mahjäs nonahht, puifu dihti eesweest, no kurrenes stahrks winnu atneffis.“

„Wai mutti turresti, dumjajs pintikki!“ wezzakajs puihs ussauza, kamehr zitti neganti sahla smeet. „Un ko juhs gan stahwat un pahpajat là wezzas bahbas? Juhs laikam dohmajat, ka seens patò no sewis mahjäs faskrees? wai arri juhs gribbat, lai Anna gluschki weena patte strahda un nomohzahs.“

Weena no meitahm bija jau sahlfuse seenu wesumà kraut, bes ka zittu runnà maifitohs. Tee zitti darrija taggad pehz winnas preefschijimes, un darbs

gahja atkal no rohkas bef kaweschanahs kà papreefschu. Bet gan neweens laifam nebija, kam nebuhthu jaunajs mantineeks un peepefschi zittadi pahwehrtijusees fainneeka familijas buhschana dohmàs stahwejufe.

Zif trakkafas un wehstrainakas nebija dohmas, kas taggad tam galwà greefahs, kurre sinna par mantineeka dšimschanu tehwa mahjà wišwairak bija aifnehmufe! — Ko wezzakajs puišis par mantineeku fahrtibu schinnì mahjà bija teizis, to Detmers Otens sinnajà it labbi, ka ta tihra taifniba. Tam semmes apgabbalam, pee ka winsch peederreja, bija glufchi fawada, ne- isbehgama un flaidri nofazzita mantineeku fahrtiba. Katrà semneeku mahjà bija jaunakajs dehls katru reisi tas ihstajs mantineeks; tee zitti behrni, lai winnu arri nesinnu zif bija, dabuja par fawu dattu peehto dattu no mahjas wehrtibas naudà.

No fawas jaunibas Detmers nebija zitta neko sinnajis, nekà winsch reis buhschoht brangakahs mahjas mantineeks tai apgabbalà. Weens daschus gaddus wezzaks brahlis bija jau sinnam behrnu gaddòs nomirris, un winsch atminnejahs it labbi, ka tas winna dšihwofchanas laifà tabs pirmahs dšittakahs fahpes bijufchas un ka tabs lihds fcho brihdi arri tabs weenigahs gan bijufchas; jo tiffai tumfchi, kà fahdu aifmirstu fapni winsch wehl tabs deenas atgahdajahs, kad winna mahte uf mišchanas gultu gulleja. Ka winna tehws, kas jau uf wezzuma fleegfna stahweja ohtru reisi apprezzejahs, kad tas ilgus ilgus gaddus par atraitni bija nodšihwojis, tas winnam gan bija no ecfahkuma nepatihlami. Bet pamahtes fluffa, faprahtiga dšihwofchana, winnas mihliba un apdohwiba, ar kurre ta til labb' preefsch wiffas mahjas, kà arri preefsch winna waijadfibahm gahdaja, winna prahtu drihs apmeerinaja. No fawas mihligas un labbas dabbas winsch arri abbas mahjas ar labpatifschanu ufluhfoja. Bet ka listens til netaifnis warreja buht, winnu zaur jaunaku brahli no winna ihpafschumu iftumt, tabs bija dohmas, kurre winsch kà fahdu beededamu fpohtu ar warru bija gribbejis nospeest. Tas bija gandrihs kà fahda paganifka tizziba, tas Detmara Ottena kruhtis mitta, it kà nekahda nelaima newarretu winnam ufbrukt, pee kurre winsch pats nebuhthu wainigs — un kas gan warr fazzicht, pee zif zilwefeem fehahda patte tizziba nau atrohdamà! — Un nu bija winnam tas ufbruzzis, nu bija peepefschi tas nedohmajums notizzis, ka winsch to semmi, uf kurre winsch stahweja, newarreja wairs ilgaki par fawu uffattihht. Winsch bija, bef ka sinnatu, ko darra, ar pahtagu un grohfscheem firgus wehl arweenu wairaf uflubbinajis un buhtu gandrihs no fawa augsta fehdekla nokrittis, kad firgi pee zetta nonahfufchi, peepefschi greefahs un til pat peepefschi pee fahdeem wahrtcem apstahjahs, kurre sehn, kas tur uf wakti

stahweja, nespehja til drihs atwehrt. „Wai tu newarri labbak ufpasscht?“ Detmers ufbrehza tam. Sehn nosarka lihds aufchu galleem; winnam bija arweenu daudsfahrt winna muddibas un ifmannibas deht ufteifdami wahrdi teitti, un ihpafchi Detmers bija winnu daudsfahrt mihligi uflubbinadami ufrunnajis; taggad tahda nepelnita fmahdefchana bija preefsch winna gauschi fahpiga. Detmers fitta arri ar pahtagu zuhku farpà, kas zetta mallà gannidamees wahgeem par daudf bija tuwojufchahs; faraini ftrehja uf wiffahm puffehmi kweeldami un ruffehkedami. Nu brauza Detmers lehneem fohfeem pahwtolu gatwu uf mahju. Dubbult-wahrti stahweja platti atwehrti; pa plafcho peedarbu ar mahla plahnu raibi laiftidamees gailis staigaja leeligi fchurp un turp; duhjas, kas ifbirruschus graudiaus ufknahbaja, bailigakas nekà wiftas buhdamas, laidahs gaisà wahgeem tuwojotees. Peedarba fahnds diwas masas, fchetri un fefchi gaddus wezzas meitenes fehdeja uf apgahstu kurwi un nopublejahs ar fawahm mafahm nemahzneeku rohkahm no pekkafcheem un fpuhnahm krohni piht.

Wezzaka meitene uffauza uf wefumu fehdedamam pufsbrahtam: „Detmer, mehš effam mafu brahliti dabujufchi, un es un Tihna gribbam tam krohni piht.“

(Uf preefschu wehl.)

Wateefibas.

Kahda Kwehkeru feewa mehdsja uf fawcem draugeem Filadefijas pilfsehtà fazzicht: „Manni mihtee draugi, zilweks irr wifsehrnigajs raddijums. Bet par trihs leetahm man wifswairak jabrihnahs. Pirmà fahrtà, ka behrni nomohzahs fohkus un alminus pehz angkeem uf fohfeem fweest — kad winni to nedarritu, tad augli gan no femis pafchi nokristu. Ohtrà fahrtà, ka wihri til gekkigi un flitti, ka farrà eet, zittus nošift un femi listees nošiftees. Bet treschà fahrtà, ka jauni puiſchi tahdi gekki, jaunahm meitahm pakkalà freet — kad winni meerigi mahjäs paliktu, gan tad meitas pafchas pee winneem nahktu.“

Stahstinfch.

Kahds flawens wijohthu fpehletajs tiffa no fahda Anglu lorda uf pufdeenu efluhgts. Ne-ilgi preefsch pufdeenas lords nahza un luhdsja, lai ffunstneeks fawas wijohles lihdsi nemmoht. Ffunstneeks atbildeja: „Necemmat par faunu fungs, mannas wijohles ne-ehd.“

Atbilledams redaktehrs A. Veitan.

No Senjures atwehlehts.

Mihgà, 19. Juni 1870.